

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 10Pc/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621200398
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Uličná
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5621200398.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Evou Uličnou v právnej veci navrhovateľa C. F., nar. X. X. XXXX, trvale bytom N. Y., Ž. XXX/X, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok, zastúpeného JUDr. Petrom Svrčkom, advokátom so sídlom Ružomberok, Dončova 1443/5, proti osobe oprávnenej na výživné C. F., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom Q. XX, o návrhu na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Návrh na zníženie výživného sa zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 15. 2. 2021, sa navrhovateľ domáhal voči osobe oprávnenej na výživné (svojmu synovi) zníženia výživného na sumu 100 eur mesačne, počnúc dňom začatia súdneho konania. V návrhu uviedol, že o výške výživného bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 20. 9. 2012, č. k. 8P/57/2012-65, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, ktorou sa rodičia, vtedy ešte maloletej osoby oprávnenej na výživné, dohodli na výživnom v sume 270 eur mesačne. Odvtedy dva krát podal návrh na zníženie výživného, o ktorom bolo rozhodnuté v konaniach vedených Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/9/2015 a 1P/21/2016. V rozsudku v konaní vedenom pod sp. zn. 8P/57/2012 súd vychádzal z jeho čistého príjmu vo výške 863,67 eura, rovnako ako v konaní vedenom pod sp. zn. 9P/9/2015. V konaní vedenom pod sp. zn. 1P/21/2016 sa účastníci konania vzdali práva podať proti rozsudku odvolanie, preto nie je možné určiť, z akého príjmu súd vychádzal. Od 23. 1. 2019 je vo výkone trestu odňatia slobody pre prečin zanedbania povinnej výživy. Vo výkone trestu odňatia slobody pracuje, časť jeho odmeny je posielaná na úhradu výživného. Dopusiaľ určené výživné je neudržateľne vysoké a je príčinou na odsudzovanie na nepodmienečné tresty odňatia slobody. Aj po skončení výkonu trestu odňatia slobody nebude schopný platiť určené výživné, nakoľko má aj zameškané výživné za minulé obdobie. Pri rozhodovaní navrhol vychádzať z jeho príjmu dosahovaného pred výkonom trestu odňatia slobody, ktorý bol približne 400 eur mesačne. Osoba oprávnená na výživné bola žiakom strednej zdravotnej školy, prestúpila na obchodnú akadémiu. Býva so svojou matkou v rodinnom dome, ktorého je podielovým spoluvlastníkom.

2. Na pojednávaní navrhovateľ na podanom návrhu trval.

3. Advokát navrhovateľa navrhol podanému návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Poukázal na skutočnosť, že dôvodom pre podanie návrhu bola významná zmena pomerov na strane navrhovateľa. Navrhovateľ už pred nástupom do výkonu trestu pracoval, zamestnaniu sa nevyhýbal, jedno zamestnanie ukončil zo zdravotných dôvodov, ďalšie z dôvodu starostlivosti o otca. V priebehu konania sa však preukázala

aj zmena pomerov na strane osoby oprávnenej na výživné, ktorej pribudol príjem, je teda už schopná čiastočne sa sama živiť.

4. Osoba oprávnená na výživné s podaným návrhom nesúhlasila. Poukázala na skutočnosť, že navrhovateľ si mal plniť vyživovaciu povinnosť, nepožívať alkohol a nenechať sa vyhodiť z roboty. Uvedená skutočnosť nemôže byť vyhodnotená v jeho neprospech. Poberanie príjmu v rámci školy a výkonu praxe nemôže byť hodnotené ako jeho príjem.

5. Splnomocnená zástupkyňa osoby oprávnenej na výživné na pojednávaní uviedla, že navrhovateľ sa o syna nezaujímal, neprispieval mu nad rámec určeného výživného, 5 rokov neplatil výživné vôbec. Je poberateľkou polovičného invalidného dôchodku vo výške 177 eur mesačne, jej možnosť zamestnať sa je minimálna. So synom bývajú v rodinnom dome. Syn študuje na hotelovej akadémii, v 3. ročníku. Do školy dochádza autobusom, jedna cesta stojí 0,75 - 0,80 eura. V škole sa uhrádza poplatok za maturitný večierok, niekedy 15, niekedy 30 eur každý druhý mesiac. Syn je evidovaný v imuno-alerologickej ambulancii, žiadne lieky momentálne neužíva. Našiel si brigádu, avšak momentálne z nej nepoberá žiaden príjem, keďže si nahrádza prax, ktorá bola odložená z dôvodu opatrení súvisiacich so šírením nákazy Covid 19. Syn vlastní rodinný dom, avšak po skončení školy bude musieť z neho vyplatiť jej brata. Na elektriku, koncesionárske poplatky platí mesačne 99,64 eura, na vodu 25 eur. Na uhlie si odkladá 30 eur mesačne, na drevo 30 eur mesačne. Kredit na mobil pre syna predstavuje 20 eur mesačne. Syn poberá náhradné výživné v sume rozdielu medzi určeným výživným a tým, čo im zasiela exekútor.

6. Navrhovateľ pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že výživné neplatil pravidelne. Nevedel sa vyjadriť k tomu, aký je aktuálne dlh na výživnom. Výkon trestu mu končí 30. 12. 2021. Pred nástupom do výkonu trestu v roku 2018 pracoval v Českej republike. Potom tam už pracovať nešiel, nakoľko mu ochorel otec, bolo potrebné s ním chodiť po doktoroch. Aj mu vraveli, aby si vybavil opatrovateľský príspevok, avšak toto už nestihol, keďže nastupoval do výkonu trestu. V Českej republike pracoval na turnusy, keď pracoval 2 týždne, zarobil približne 500 eur. V obchodnej spoločnosti SlovTan Contract Tannery skončil pracovný pomer v skúšobnej dobe, nakoľko dostal ekzém. V InterTechnic, s. r. o. skončil pracovný pomer, nakoľko ho to tam nebavilo. Po skončení pracovného pomeru v uvedenej obchodnej spoločnosti išiel pracovať do Českej republiky.

7. Osoba oprávnená na výživné pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že v súvislosti s nástupom do maturitného ročníka mu budú vznikať ďalšie zvýšené výdavky, a to na stužkovú, poháre, kyticu. Z príjmu, ktorý poberá, polovicu dáva mame na stravu. Mesačný výdavok na cestovné je 30 eur. Spori si na sporiaci účet, a to sumou 20, 30, niekedy 50 eur mesačne. Nasporené má 904 eur. Z uvedených prostriedkov teraz plánuje ísť na dovolenku, zabezpečiť si vodičské oprávnenie. Peniaze si necháva aj ako rezervu, ak by sa v dome niečo pokazilo. Dom, v ktorom bývajú, mu patrí, avšak po skončení školy z neho musí vyplatiť maminho brata. Na telefón si uhrádza približne 20 eur mesačne. Vznikajú mu aj výdavky na ZRPŠ vo výške 10 eur ročne, za knihy platil 30 eur. Na stužkovú uhrádza prostriedky rôzne, je to približne 80 eur ročne. V sume, ktorou prispieva svojej mame, sú zahrnuté aj výdavky na bývanie. Prispieval aj na opravy domu, ktoré sa v dome robili, počas roka prispieva aj na údržbu domu.

8. Z listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, mal súd preukázaný nasledovný skutkový stav:

9. Naposledy bolo o výživnom na osobu oprávnenú na výživné rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 20. 9. 2012, sp. zn. 8P/57/2012, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 26. 2. 2013, sp. zn. 5CoP/118/2012, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, ktorou sa navrhovateľ zaviazal prispievať na výživu osoby oprávnenej na výživné sumou 270 eur mesačne. V čase rozhodovania súdu bola osoba oprávnená na výživné ešte maloletá, bola žiakom 5. ročníka základnej školy. Navrhovateľ bol zamestnaný v pracovnom pomere, z ktorého poberal priemerný čistý mesačný príjem vo výške 863,67 eura. Okrem výživného na osobu oprávnenú na výživné bol v tom čase zaviazaný aj povinnosťou platiť na výživu matky osoby oprávnenej na výživné ako rozvedenej manželky príspevkom v sume 67 eur mesačne. Matka osoby oprávnenej na výživné bola poberateľkou peňažného príspevku na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vo výške 175,27 eura mesačne.

10. V konaní, vedenom Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/9/2015, bol rozsudkom zo dňa 15. 6. 2015 návrh navrhovateľa na zníženie výživného zamietnutý. Podľa odôvodnenia rozsudku, súd prihliadol na skutočnosť, že navrhovateľ sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania v obchodnej spoločnosti Ikea Industry Slovakia, s. r. o., kde skončil pracovný pomer dohodou, pričom nebolo preukázané, že by ho k tomu viedli vážne dôvody.

11. V konaní, vedenom Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 1P/21/2016, bol rozsudkom zo dňa 3. 11. 2016 návrh navrhovateľa na zníženie výživného zamietnutý.

12. Navrhovateľ je od 23. 1. 2019 vo výkone trestu odňatia slobody. Vo výkone trestu je pracovne zaradený a poberá pracovnú odmenu, ktorej priemerná mesačná výška činí 146,43 eura. Z odmeny sú mu vykonávané zrážky na vyživovaciu povinnosť, ktoré sú vykonávané v rámci prebiehajúcej exekúcie.

13. Osoba oprávnená na výživné je žiakom 3. ročníka Hotelovej akadémie v Liptovskom Mikuláši. Vykonáva prácu na základe dohody o brigádnickej práci študentov v COOP Jednota Liptovský Mikuláš, spotrebné družstvo. Jeho priemerný čistý mesačný príjem za posledných 12 kalendárnych mesiacov v uvedenej obchodnej spoločnosti, ktorý zahŕňa aj finančnú odmenu za odbornú prax, predstavuje 231,44 eura mesačne. V období od 1. 7. 2020 do 8. 7. 2020 na základe dohody o vykonaní práce mu bol vyplatený aj príjem v obchodnej spoločnosti COOP LC Sever, a. s. vo výške 145,49 eura.

14. Podľa lustrácie navrhovateľa v databáze Sociálnej poisťovne, bol navrhovateľ v období od 3. 3. 2015 do 30. 4. 2015 zamestnaný v obchodnej spoločnosti TREOS, s. r. o., v období od 6. 2. 2017 do 30. 4. 2017 v obchodnej spoločnosti SlovTan Contract Tannery, spol. s. r. o. a v období od 1. 6. 2017 do 31. 8. 2017 v obchodnej spoločnosti InterTechnic, s. r. o. Vymeriavací základ v obchodnej spoločnosti SlovTan Contract Tannery, spol. s. r. o. v mesiaci február 2017 činil 478,18 eura, v mesiaci marec 2017 568,03 eura a v mesiaci apríl 2017 174,98 eura, v obchodnej spoločnosti InterTechnic, s. r. o. v mesiaci jún 2017 500,27 eura, v mesiaci júl 2017 496,75 eura a v mesiaci august 2017 328,78 eura.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

20. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd návrh navrhovateľa na zníženie výživného zamietol, nakoľko nemal preukázanú jeho dôvodnosť. Navrhovateľ podaný návrh odôvodňoval podstatnou zmenou pomerov na jeho strane, ktorá mala spočívať v znížení príjmov z dôvodu jeho nástupu do výkonu trestu odňatia slobody. V záverečnej reči advokát navrhovateľa dôvodil podaný návrh aj podstatnou zmenou pomerov na strane osoby oprávnenej na výživné, ktorá nadobudla čiastočnú schopnosť sama sa živiť. Hoci mal súd v konaní preukázanú podstatnú zmenu pomerov, ku ktorej došlo od posledného rozhodnutia o výživnom, nemal preukázané, že by uvedená podstatná zmena pomerov odôvodňovala aj zníženie výživného. Navrhovateľovi sa od posledného rozhodovania o výživnom podstatne znížili príjmy, keďže v čase posledného rozhodovania o výživnom bol zamestnaný v pracovnom pomere, z ktorého poberal príjem vo výške 863,67 eura, aktuálne sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde poberá odmenu za výkon práce vo výške 146,43 eura. Súd však

pri posudzovaní schopností a možností navrhovateľa prihliadol ku jeho príjmu, ktorý dosahoval pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody z výkonu práce v Českej republike. Podľa skutkových tvrdení navrhovateľa, ktoré osoba oprávnená na výživné nerozporovala, poberal navrhovateľ príjem z uvedenej práce vo výške 500 eur za 2 týždne, čo by činilo 1000 eur mesačne. Uvedený príjem by nepochybne bol postačujúci na plnenie si vyživovacej povinnosti v aktuálne určenej výške. Súd tiež poukazuje na skutočnosť, že navrhovateľ poberal príjem postačujúci na plnenie si vyživovacej povinnosti v určenej výške aj zo zamestnania, ktoré vykonával pred výkonom práce v Českej republike v obchodnej spoločnosti InterTechnic, s. r. o., čo bolo preukázané výškou vymeriavacích základov v uvedenej obchodnej spoločnosti, pričom zamestnanie u tohto zamestnávateľa navrhovateľ skončil bez vážneho dôvodu. Navrhovateľ na pojednávaní tvrdil, že uvedený pracovný pomer skončil z dôvodu, že ho to nebavilo. Pokiaľ aj advokát navrhovateľa poukazoval na skutočnosť, že navrhovateľ skončil pracovný pomer v Českej republike z dôvodu starostlivosti o otca, uvedené tvrdenie v konaní preukázané nebolo. Navrhovateľ pri výsluchu síce uviedol, že bolo potrebné starať sa o otca, s ktorým chodil po doktoroch, uvedené tvrdenie však ničím nepreukázal, pričom súčasne uviedol, že si na otca nevybavil ani opatrovateľský príspevok. Zníženie príjmu osoby povinnej platiť výživné z dôvodu výkonu trestu odňatia slobody samé o sebe nie je dôvodom na zníženie výživného, zvlášť ak dôvodom odsúdenia bolo spáchanie trestného činu zanedbania povinnej výživy. Uvedenú skutočnosť nemožno hodnotiť v neprospech osoby oprávnenej na výživné a pri posudzovaní schopností a možností osoby povinnej platiť výživné je potrebné vychádzať z jej potenciálnych príjmov.

21. Súd mal preukázanú aj podstatnú zmenu pomerov na strane osoby oprávnenej na výživné. V čase posledného rozhodovania o výške výživného bola osoba oprávnená na výživné žiakom 5. triedy základnej školy, aktuálne je študentom 3. ročníka strednej školy. Už len samotná skutočnosť uplynutej doby od posledného rozhodnutia o výživnom (takmer 9 rokov) mala za následok podstatné zvýšenie výdavkov na výživu osoby oprávnenej na výživné. Zvýšenie výdavkov na osobu oprávnenú na výživné súvisí aj s jej nástupom na štúdium na strednej škole, v súvislosti s čím sa zvýšili nielen výdavky na samotné štúdium, ale pribudli aj výdavky na cestovné, výdavky súvisiace s celodenným stravovaním mimo domácnosti, o to viac, že osoba oprávnená na výživné je povinná v súvislosti so štúdiom absolvovať aj odbornú prax. Osobe oprávnenej na výživné pribudli aktuálne aj výdavky súvisiace s ukončením štúdia, najmä na stužkovú slávnosť, ktoré ročne predstavujú 80 eur. Osobe oprávnenej na výživné síce pribudol príjem vo výške priemerne 231,44 eura mesačne, súd však mal z vykonaného dokazovania preukázané, že uvedený príjem zodpovedá zvýšeniu výdavkov na jej výživu. Je tiež potrebné uviesť, že výdavky na výživu osoby oprávnenej na výživné zahŕňajú nielen výdavky na stravu, ošatenie, obutie, bežnú zdravotnú starostlivosť, ale aj výdavky súvisiace so štúdiom, trávením voľného času, pomernú časť výdavkov na bývanie. Navyše, osoba oprávnená na výživné sa stala výlučným vlastníkom rodinného domu, v ktorom spolu so svojou matkou býva, v dôsledku čoho sa jej zvýšili výdavky súvisiace s vlastníctvom uvedenej nehnuteľnosti, t. j. najmä výdavky na bežnú údržbu a investície do uvedeného rodinného domu. Nadobudnutie nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva osoby oprávnenej na výživné bolo v jej záujme, keďže nadobudnutý rodinný dom uspokojuje jej potrebu bývania. Pokiaľ aj osoba oprávnená na výživné uviedla, že je vlastníkom úspor vo výške približne 900 eur, súčasne odôvodnila, že úspory slúžia najmä ako rezerva pre prípad vzniku výdavkov potrebných na údržbu a opravy rodinného domu, aktuálne budú použité najmä na získanie vodičského oprávnenia.

22. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.